

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Datum 28 maart 2023

Betreft Beantwoording vragen van het lid Van Dijk over wapens uit Estland die via een Nederlands bedrijf aan Oekraïne zouden zijn geleverd

Onze Referentie

BZDOC-1260220190-34

Uw Referentie

2023Z02347

Bijlage(n)

Hierbij bied ik, mede namens de staatssecretaris van Defensie, antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door het lid Van Dijk over wapens uit Estland die via een Nederlands bedrijf aan Oekraïne zouden zijn geleverd. Deze vragen werden ingezonden op 10 februari 2023 met kenmerk 2023Z02347.

De minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking,

Liesje Schreinemacher

Antwoorden van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, mede namens de staatssecretaris van Defensie, op vragen van het lid Van Dijk (SP) over wapens uit Estland die via een Nederlands bedrijf aan Oekraïne zijn geleverd

Onze Referentie

BZDOC-1260220190-34

Vraag 1

Is het juist dat het Nederlandse bedrijf ARLE antitankkraketten uit Estland in 2022 aan Oekraïne heeft geleverd? Kunt u achterhalen om hoeveel stuks het daadwerkelijk is gegaan?

Vraag 2

Zo nee, is het juist dat indien ARLE deze wapens niet aan Oekraïne heeft geleverd, dat zij via een derde partij in Oekraïne terecht zijn gekomen?

Vraag 3

Is het juist dat een Tsjechisch bedrijf de wapens leverde? Kunt u bevestigen dat het Excalibur International dan wel Excalibur Army was dat de antitankkraketten aan Oekraïne leverde?

Vraag 4

Is het juist dat deze wapens uit Estland afkomstig zijn of hebt u kunnen vaststellen wat de rol van het Estse bedrijf is?

Vraag 5

Is het juist dat deze overeenkomst niet bij Nederlandse instanties is geregistreerd in het kader van import, doorvoer of export? Zo ja, bij wie is dit geregistreerd?

Vraag 6

Is u bekend hoeveel winst is gemaakt met de verkoop van wapens via Estland via Nederland eventueel via Tsjechië naar Oekraïne?

Vraag 8

Is het juist dat de douanes van Estland en Nederland niet bekend zijn met deze deal?

Vraag 10

Klopt het dat Nederlandse douanerechercheurs inmiddels onderzoek naar deze zaak hebben gedaan? Zo ja, wat is het resultaat van dit onderzoek?

Antwoord 1,2,3,4,5,6,8,10

Over individuele gevallen doet het kabinet geen uitspraken.

Vraag 7

Wat is uw oordeel over de winstmarges die volgens het artikel zijn gemaakt?

Antwoord

Het is waarschijnlijk dat de huidige grote vraag naar wapens een prijsopdrijvend effect heeft. Dit kan ertoe leiden dat er bij handel in wapens hoge winstmarges worden behaald. Het kabinet handelt bij de aanschaf van wapens zorgvuldig. Het kabinet geeft geen verder oordeel over de winstmarges die in het NRC artikel worden beschreven.

Vraag 9

Is het juist dat Defensie in het verleden heeft samengewerkt met ARLE? Zo ja om welke zaken ging het daarbij?

Onze Referentie

BZDOC-1260220190-34

Antwoord

Het is juist dat Defensie heeft samengewerkt met ARLE en Defensie doet dat nog steeds. ARLE heeft onder andere helderheidsversterkers met bijbehorende gevechtshelm-montagemiddelen, trainingsgeweren (MCX-upper-receiver voor verfpatronen) met bijbehorende verfmunitie en wapentoebehoren zoals holsters en geluidsdempers geleverd."

Vraag 11

Hoe gaat u de schimmige wapenhandel - zoals beschreven in het artikel - in de toekomst voorkomen? Bent u bereid een notitie te maken met voorstellen?

Antwoord

Voor alle uitvoer en doorvoer van militaire goederen en voor tussenhandel diensten voor militaire goederen moet een vergunning worden aangevraagd. Deze aanvraag wordt getoetst aan het geldende wapenexportcontrolebeleid. In strijd handelen met de geldende wet- en regelgeving is strafbaar. Het kabinet ziet in het NRC-artikel geen aanleiding om dit beleid aan te passen.

(1) NRC, 8 februari 2023, "Tussenhandelaren verdienen goud geld aan wapenleveranties aan Oekraïne", <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/02/08/tussenhandelaren-verdienen-goud-geld-aan-wapenleveranties-aan-oekraïne-a4156552>